

ครบทุกเรื่อง
ข่าวสด
ประจำวัน 13 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2548

อาจารย์ดี นักศึกษาดี

ปัจจุบันการเลี้ยงหมูบ้าน มีทั้งน้ำเน่าเสีย และ ขี้หมูที่ส่งกลิ่นเหม็นกระจายไปทั่ว ส่งผลกระทบทำให้สิ่งแวดล้อมเลวลง เพื่อนบ้านใกล้เคียงก็ทนกลิ่นเหม็นไม่ไหวทำให้เกิดการทะเลาะเบาะแว้งกันอยู่ตลอด ซึ่งแต่เดิมชาวบ้านจะนิยมเลี้ยงหมูไว้ประมาณ 1-2 ตัว เพื่อเอาไว้กินเศษอาหารที่เหลือจากครัวเรือน แล้วนำมาฝักหญ้า ตีนกล้วย บอน มะละกอ เอามาเสริม ทำให้ต้นทุนการผลิตไม่สูงเกินไป

การเลี้ยงหมูแบบนี้เป็นการเก็บออมเงิน เหมือน หมูออมสิน แต่ต่อมาวิวัฒนาการด้านอาหารสัตว์ ก้าวหน้าเข้ามามีบทบาทมากขึ้น แต่เมื่อคิดค่าอาหาร การจัดการและเทคโนโลยี แล้วเปรียบเทียบกับราคา ขายในตลาด ผลปรากฏว่า "ขาดทุน"

ทำให้หลายคนเลิกเลี้ยงกันแล้วหันไปประกอบ อาชีพอื่นแทน จึงทำให้เกิดคำถามตามมาว่า ทำไมเราไม่กลับไปเลี้ยงหมูกันแบบเดิมๆ หรือเลี้ยงหมูแบบเกษตรหรือตามธรรมชาติ ซึ่งก็มีเสียงบอกว่า มันใช้เวลานาน และพวกตีนกล้วย มะละกอ หรือ พืชต่างๆ ที่เป็นอาหารให้หมูกินนั้นก็ไม่ค่อยจะมี ขี้

หมูหลุมอุทัยธานี ผลวิจัย มรภ.นครสวรรค์

หมูก็เหม็นโชยกลิ่นไปทั่ว ทำให้ไม่มีใครอยากเลี้ยง

ดร.ไชรัตน์ ปรานี ได้ร่วมกับคณะนักศึกษารัฐวิทย์ฯ สาขาหลักสูตรและการสอน รุ่นที่ 5 ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ และ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ วิทยาเขตแพร่ เฉลิมพระเกียรติ และชาวบ้านชุมชนดอนกอย อำเภอหนองขาหย่าง จังหวัดอุทัยธานี ทำการศึกษาวิจัย "หมูหลุม" ขึ้น

ดร.ไชรัตน์กล่าวว่า การเลี้ยงหมูหลุมแบบเกษตรธรรมชาติ นอกจากจะให้งานแก่ผู้เลี้ยง เพราะสามารถลดต้นทุนอาหารได้ถึง 70% แล้วยังทำให้ภารกิจการเลี้ยงหมูของเกษตรกรเบาแรงลง ไม่ต้องกวาดพื้นคอกเพื่อกำจัดขี้หมู ไม่มีกลิ่นเหม็นของขี้หมู ไม่แฉะแฉะ และไม่มีแมลงวันตอม จนสามารถนำขี้หมูไปทำปุ๋ยขายได้อีก

คณะดร.ไชรัตน์ อธิบายถึงการเลี้ยงหมูหลุมว่า ได้ทำโรงเรือน ขนาดเลี้ยงหมูคอกหมู (กว้าง 3.60x8.10 เมตร หรือ ประมาณ 30 ตารางวา) สำหรับเลี้ยงหมูได้ 25 ตัว หมูตัวหนึ่งจะใช้พื้นที่ 1.2 ตารางเมตร ขนาดของคอกสามารถฉีดพ่นได้ตามพื้นที่ ลักษณะคอกจะต้องโปร่ง เพื่อให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก ควรให้อากาศภายนอกเข้าไปในโรงเรือนมากๆ แล้วระบายออกไปด้านบน

พื้นคอกหมูหลุม ขุดดินออกให้ลึกลงไปประมาณ 90 ซม. แล้วผสมวัสดุ ขี้เลื่อย หรือแกลบหยาบ 100 ส่วน ดินที่ขุดออก 10 ส่วน เกลือ 0.3-0.5 ส่วน ให้เต็มเหมือนที่ขุดออกไป เมื่อผสมแกลบ ดิน และเกลือแล้ว ให้ใช้จุลินทรีย์จากน้ำหมักพืช และจุลินทรีย์จากการหมักนม ราดลงไปพื้นที่ 1 เมื่อความลึก 30 ซม. โรยดินชีวภาพเชื้อราขาวบางๆและรดน้ำพอชุ่มแล้วทำเหมือนกันทุกชั้น ต่อไปโรยแกลบดิบปิดหน้าหนึ่งฝ่ามือ แล้วปล่อยหมูลงไปได้เลย เมื่อปล่อยหมูลงไปได้สักพักหนึ่งแล้วก็ใช้จุลินทรีย์ 2 ช้อน ต่อน้ำ 10 ลิตร พ่นลงที่พื้นคอกเป็นครั้งคราว

เมื่อหมูขับถ่ายลงมา จุลินทรีย์นี้เองก็จะเป็นตัวย่อยสลายสิ่งปฏิกูลทั้งหลายลงดินไป เมื่อเลี้ยงหมูหลุมไปได้ประมาณ 2-3 เดือน ก็สามารถนำพื้นคอกไปทำปุ๋ยได้ แต่ต้องนำพื้นคอกเฉพาะชั้นแรกไปทำปุ๋ยเท่านั้น แล้วก็ผสมพื้นคอกใหม่ใส่เข้าไปแทนที่

การเลี้ยงหมูหลุมแบบนี้ ควรทำรางน้ำและอาหารคั้งไว้คนละด้าน เพื่อให้หมูเดินไปมาเป็นการออกกำลังกาย การให้อาหารให้เพียงวันละครั้ง ให้พืชสีเขียว 1

ใน 3 ของอาหารที่ให้ เช่น หญ้าสด ตีนกล้วย มะละกอ มันเทศ หรือวัชพืชที่ หมูชอบอาหารจากตลาดใช้เพียง 30 ส่วน เชื้อราขาวใบไม้ + ดิน + รำข้าว คลุกผสมไว้ 4-5 วัน เอาอาหารจากตลาดผสมอย่างละครึ่งหมักรวมกันก่อน 24 ชั่วโมง แล้วจึงนำมาให้หมูกิน หากสามารถหาหอยเชอรี่ได้ นำมาผสมลงไปก็จะลดต้นทุนมาก ไม่จำเป็นต้องซื้ออาหารจากตลาด

ส่วนพืชสีเขียวนำมาสับให้กินเป็นอาหารเสริม น้ำดื่มสำหรับหมู จะใช้หัวเชื้อจุลินทรีย์ต่างๆ มาผสม มีหัวเชื้อจุลินทรีย์ผัก หรือผลไม้ 2 ช้อน น้ำยอร์โมนสมุนไพร 1 ช้อน (หัวคอดองยา) นมเปรี้ยว 3 ช้อน น้ำสะอาด 10 ลิตร ผสมให้ดื่มเป็นประจำหากพื้นที่คอกแน่น หรือแข็ง ก็ใช้น้ำหมักที่พ่นลงพื้นจะทำให้พื้นที่คอกมีกลิ่นหอมมุ่งใจให้หมูขุดคุ้ย ซึ่งจะช่วยให้พื้นคอกโปร่ง มีอากาศถ่ายเทจะทำให้เกิดจุลินทรีย์มากมาย

เห็นมั้ยว่าง่ายแบบนี้ ทำให้ได้ราคาแล้วคนเลี้ยงยังมีสุขภาพดีอีกด้วย

สมนึก พัสกุล